erol toy

ALTIN SARAY

CEM YAYINEVİ ÇOCUK DİZİSİ

ÇOCUK KİTAPLARI

73

arkadaş kitaplar

EROL TOY • ALTIN SARAY

ALTIN SARAY

arkadaş kitaplar 73

ARKADAŞ KİTAPLAR
Cem Yayınevi Çocuk Dizisi
Ankara Caddesi 40, Kat 2, Cağaloğlu
İSTANBUL

Basıma hazırlayan: Erdal Öz
Dizim ve prova: İshak Basımevi
Kapak ve iç filmler: Tez Ofset
Kapak basımı: Reyo Ofset
Üçüncü basım: Yazır Ofset, 1980, İstanbul

erol toy

ALTIN SARAY

bir çocuk masalı

Resimleyen

EDİP PINAR

Altın Saray, çağdaş bir masal. Paraya, altına tapan kötülerin karanlığa boğduğu bir dünyada, aydınlığı özleyen iyilerin acılarını, direnmelerini anlatan bir masal. İki ağa var bu masalda. Ökkeş ağa ile Tekkeş ağa. İkisi de alabildiğine varlıklı kişiler. Göz alabildiğine otlakları, yüce yüce konakları, konaklarında sayısız uşakları, köleleri olan iki varlıklı ağa. Ama malı çok olanın gözü tok olur mu? «Hep bana, hep bana,» diyen bu iki canavarda sevgi, dostluk, insanlık kalır mı? İyi ki dünyamızda öc almanın yerine sevgiyi, savaşın yerine barışı, düşmanlığın yerine dostluğu kardeşliği getirmeye çalışanlar da var. **Altın Saray,** işte bu didişmenin, bu çelişkinin masalı. **Erol Toy,** bildiğiniz, sevdiğiniz bir yazar. Arkadaş Kitaplar dizisinde **Fareler Cumhuriyeti** adlı bir başka masalı daha yayımlanmıştı. Bu, onun çocuklar için yazdığı ikinci kitap. Büyükler için yazdığı daha pek çok kitabı var; büyüyünce onları da okuyacaksınız. **Altın Saray,** seveceğiniz bir kitap olacak.

GÜLENDAMLA SERENCAM

— Bak kızım, dedi. Yaşın tamam oldu. Çalışacak çağa geldin. Düşündük taşındık, seni sınır boyunda görevlendirmeyi kararlaştırdık. Sınırımızdaki ağaçları kollayacaksın Belki biliyorsun, yıllar yıllar önce ne o ağaçlar vardı, ne de sınır. Birgün bizim Ökkeş Ağayla, Tekkeş ağa kapıştılar. Bizim ağamız haklıydı. Koyunlarımız çoğalmış otlaklarımız yetmez olmuştu. Koyundur; otu görünce, söz dinlemez. Tekkeş ağanın otlağına geçivermişler. Bunu duyan Tekkeş, adamlarını toplamış. Koyunlarımızı yakalamış. Yakaladığını kesmiş. Kestiğini uşaklarına dağıtmış. Biz bunu haber alınca. derlendik. Vardık Tekkeş ağanın ağılını bastık. Koyunlarını sürdük getirdik. Tekkeş ağa öcalmaya kalkıştı. Nice bir uşağı varsa silâhlandırıp üstümüze geldi. Hazırlıklıydık. Karşıladık. Savaşa tutuştuk. Ne onlar bir adım atabildi. Ne biz ilerledik. Sonunda ağalarımız bir araya geldiler. Söyleştiler, tartıştılar. Bir orta yolda uzlaştılar. Aramızda bir sınır çizildi. Bizden öteye, öteden bize geçecek koyuna el konacaktı. Ne var ki

kavga durmadı. Onlar bizi pusulamayı sürdürdüler. Biz onları tuzakladık. Baban işte böyle bir baskında öldürüldü. Baktık olmayacak, sınırın iki yakasına ağaçlar diktik. Ağaçlar yeşerdi. Dallar çiçeklendi. Meyvelerin kimi Tekkeş ağanın yanına düştü, kimi bizim yana. Bu kez de bu durum kavga nedeni oldu. Ya onlar bize saldırdı. Ya biz onları öldürdük. O yüzden, gözünü dört aç. Sakın boş bulunma. Tekkeş ağanın uşaklarının bir dalgın anımızı kolladıklarını hiç aklından çıkarma. Ağaçların berisinde bir kıpırtı sezdin mi, hemen sınır gözcülerimize durumu bildir. Onlar yetişip, düşmanın hakkından gelirler. Anladın değil mi işinin yüceliğini?

Gülendam, ellerini önüne kavuşturmuş, dikkatle dinlemişti kâhyayı. O sözlerini bitirince, başını salladı. Bukle bukle saçları bir yüzünü örttü, bir arkasına sarktı. Kâhya, zayıf omuzlarını okşadı.

— Öyleyse gecikme. Hadi bakalım iş başına, dedi.

Gülendam, önceden hazırlanmış azık çıkını yüklendi. Sınır boyundaki ağaçlara yöneldi.

Ta uzaklardan belli oluyordu sınır. Ağaç-

lar büyümüş, sanki birbirine kaynaşmıştı.

Sınırın Ökkeş yanında kiraz ağaçları vardı. Tekkeş yanında elma ağaçları.

Kavgaları engellemek için her iki yan da öteye uzanan dalları budamışlardı. Bu yüzden sınırda tek sıra ağaç varmış gibi bir görünüm oluşmuştu. Bir yanındaki dallardan kiraz, bir yanındakinden ise elma üreyen ağaçlardı bunlar.

Gülendam sınıra yaklaşadursun. Biz bir de Tekkeş konağına göz atalım.

Tekkeş kâhyası, Serencamı çağırdı :

— Onüç yaşını doldurdun. Artık ele gelir yiğit oldun. Babanın öcünü alma zamanı geldi. Sınır boyundaki ağaçları bekleyeceksin. Aman gözünü dört aç. Ökkeş ağanın adamlarının nasıl hayın, nasıl acımasız olduğunu bilmezsin. Baban, bir an boş bulundu. Sürüsünü sularken vuruldu. Oysa o pınar bizimdi. Babanın dalgınlığı hem pınarımızı kaptırdı. Hem canını yitirmesine neden oldu. Sen sen ol, sakın dikkatsizlik etme. Ökkeş ağa-

nın hırsız, uğursuz adamlarının en küçük kıpırtılarını gözetle. Bir aykırılık sezinlediğin anda, sınır gözcülerine durumu bildir. Onlar gerekeni yaparlar... Hadi şimdi görev başına!...

Serencam kâhyanın dediklerini bir bir belleğine yerleştirdi. Sınır boyuna yöneldi.

Bu yanda Gülendam ne gördüyse, öte yanda Serencam aynını gördü.

Sınıra yaklaştıkça da birbirlerini gördüler. Görür görmez de bir korku gelip çakıldı yüreklerine. Gülendam geriye doğru kaçtı. Serencam olduğu yerde dikilip kaldı. Uzaktan uzağa kinli kinli birbirlerini gözetlediler. Dişlerini gıcırdatıp yumruklarını sıkarak birbirlerini incelediler.

Ağaçlar çiçeklendi. Çiçekler tomurcuğa döndü. Tomurcuklar meyveye kesti. Gülendamla Serencam, hep birbirlerine uzak kaldılar.

Aynı ağaçtanmış gibi sarkan dalların bir yanında kirazlar kızardı. Bir yanında elmalar sarardı. Onlar hep korktular birbirlerinden. Hep taşladılar, biri biraz yaklaşacak olsa.

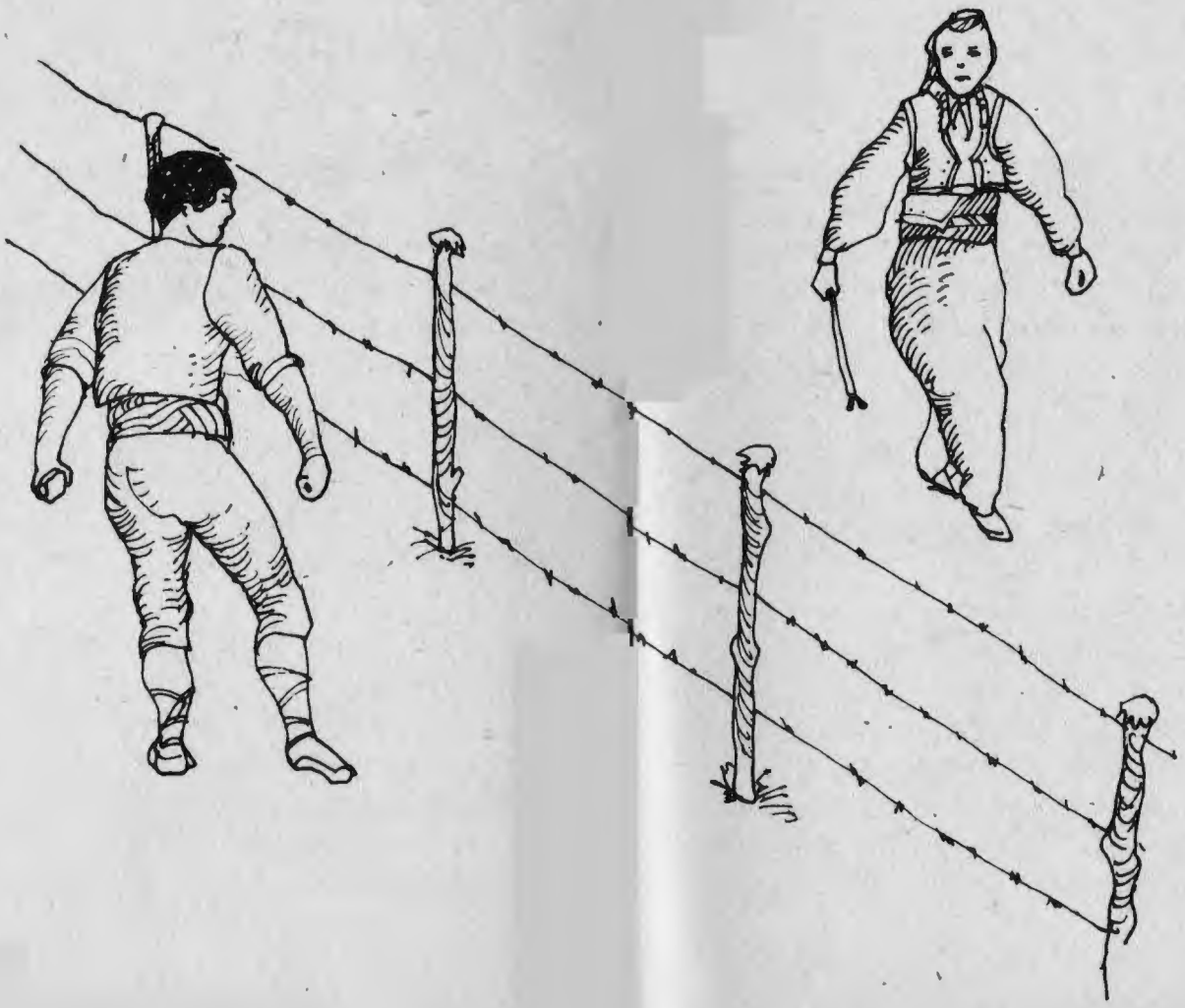
Bir gün bir de baktılar ki, kiraz ağaçlarından bir dalla, elma ağaçlarından bir dal birbirine dolanmış. Ne yapacaklarını bileme-

diler. İçlerinden bir istek, iki yan için de büyük bir sorun olan bu olayı çözmeye itiyordu onları. Birbirlerinden korkuları ise, uzakta durmalarını gerektiriyordu.

Sonunda nasıl olduğunu anlayamadan, birbirlerine sarılan dalların altına vardılar. Biri dalları ayırmak için elini uzattı. Öteki dişlerini gıcırdatıp, onu itti. İtiş kakış, derken, tekme tokata döndü kavga. Aylardır gözetlemenin öfkesine, kulaklarındaki acı öykülerin hıncı eklenince, altalta üstüste giriştiler birbirlerine.

Elleri sıyrık, yüzleri kan, bedenleri çürük içinde yere düştüklerinde ikisi de ağlıyordu. Bir süre kendi hıçkırıklarından başka ses duymadılar. Sonra ötekinin de ağladığının farkına vardılar. Doğrulup oturdular. Serencam Gülendama baktı. Lüle lüle saçlı, tat-

lı bakışlı bir küçük kız. Gülendam Serencama baktı, topaç kafalı, sağlam yapılı bir oğlan. İlkin birbirlerine dillerini çıkardılar. Sonra gözyaşlarını silip sümüklerini çektiler. Nasıl olduğunu anlamadan, söyleşiye daldılar.

— Pis!.. Her yanımı kanattın.

— Sen de beni tırmaladın...

Diye diye kalktılar. İkisi birden dallara saldırdılar. Serencam, gülendamı çekiştirdi, sen bırak, ben ayırayım, diye. Gülendam, Serencamı... Sonunda çekiştirmekten vazgeçip, Serencamın ayırmasında karar kıldılar. Bir çırpıda dalları ayırdı. Ordan zıplayarak kendi sınırına kaydı.

Bu işlem sırasında kirazlarla elmalar, ayrı yerlere düşmüşlerdi. Serencam kirazları toplayıp, Gülendama attı. Gülendam elmaları Serencama.

Bu bir oyun oldu aralarında. Artık birbirlerine kızdıklarında taş yerine, elma ya da kiraz atıyorlardı.

Onların, düşmanlığı dostluğa çevirmesinden kuşkulanan sınır gözcüleri, ikisini de azarladılar. Her azarlanma, bir an küsmelerine neden oldu. Ama, her küsmenin sonunda arkadaşlıklarının daha da pekiştiğini seziyorlardı.

Yaz yarıyı buldu. Bir yanda kirazlar, öte yanda elmalar oldu.

Gözcüler kâhyalarına, kâhyalar ağalarına haber verip meyveleri topladılar. Öteki sınıra doğru uzayan dalları yeniden budadılar.

Yel esti, yağmur düştü. Kış geldi, kar toprağı örttü. Bahar, dalları tomurcukladı.

Gülendamla Serencamın görevleri yeniden başladı.

Karşılaşınca özlemle kucaklaştılar. Sevinçle selamlaşıp yan yana oturdular. Her biri babasının nasıl öldürüldüğünü anlattı. Yaşam öykülerinin benzerliği, düşmanlıklarını artıracağına, dostluklarını güçlendirdi.

Birbirlerine söz verdiler. Onlar babaları gibi davranmayacaklardı.

Sözlerini tutmak için fırsat da gecikmedi. Ökkeş ağanın adamları aralarında toplanıp, baskın düzenlediler. Bir gece Tekkeş sınırını aşıp, konağa saldıracaklardı.

Gülendam, hazırlanan baskını, bir bir Serencama anlattı.

Birlikte düşünceye daldılar. Tekkeş gözcülerine haber verseler, gelenleri tuzağa düşürürlerdi. Yine ölen, yaralanan olurdu. Oysa, kimseye bildirmeden, baskını önlemek gerekliydi.

Düşündüler taşındılar. Bir türlü bir sonuca ulaşamadılar. Birinin bulduğu çözümü öteki beğenmiyordu. Ötekinin ortaya attığına, beriki olur demiyordu.

Sonunda, zaman doldu, baskının yapılacağı ay karanlığı gelip çattı. Çattı ya Serencamın kafasında da bir şimşek çaktı. Aklına gelenleri anlattığında, sevinçle zıpladı Gülendam. Arkadaşının sırtını sığazladı.

Akşam olmak üzereyken sınırın Ökkeşlilerce geçileceği yerde hazırlığa başladı Serencam. Karanlık çöker çökmez, Ökkeşliler sökün ettiler. Bir kuytuya gizlenip, karanlığın iyice artmasını beklemeye başladılar.

Tam sınırı aşmaya hazırlandıkları sırada, donup kaldılar. Sınırın öteki yakasında ışıklar yanıvermişti. Sonra ışıklar bir aşağı, bir yukarı gidip gelmeye başladılar. Öksürmeler, tıksırmalar, birbirine söz atmalar, konuşmalar yankılandı baskıncıların kulaklarında. Belki bir rastlantıdır diye sessiz soluksuz bir süre daha beklediler.

Işıkların söneceği, seslerin kesileceği yoktu. Bunun üzerine Ökkeşliler de boş durmadıklarını kanıtlamak amacıyla, ateşler yaktılar. Ateşlerin çevresinde türkü söyleyip, oynamaya başladılar.

Sabahleyin, iki arkadaş karşılaştıklarında, Serencam baskıncıların nasıl şaşkına döndüklerini anlattı. Yaktığı ışıklarla, çıkardığı seslerin, baskıncı grubunu aldatışına ikisi de güldüler.

Onlar, bir baskını önlemenin kıvancıyla dolmuşken, Ökkeşlilerin bir baskın hazırladığı haberini aldı Tekkeş ağa. Onlardan önce davranmak için buyruk verdi savaşçılarına. Ve bu kez Serencamın oynadığı oyunu, Gülendam oynadı Tekkeşlilere.

Sınır boyundan sızmak olanaksızdı. Ne zaman bir baskın hazırlansa, tam karşı yanda gözcülerin ışıkları parlayıveriyordu.

Bir gün Ökkeş ağa, kâhyasını çağırdı.

— Kaç zaman var ki, Tekkeş sınırında bir çatışma olmadı.

— Tekkeşliler bizden öyle korkuyorlar ki, sınır boyunu gözcüyle doldurmuşlar.

— Bir iyice kollayın bakalım. Çatışma olmazsa, gözcüler gevşer.

Tekkeş ağa ise aynı konuda daha öfkeliydi.

— Neden bir pusu düzenleyemiyoruz Ökkeşlilere?

— Korkularından sınıra birkaç kat gözcü koymuşlar.

— Biz daha kalabalık savaşçıyla o gözcüleri vuralım.

— Hay hay.

— Hazırlanın.

— Hemen...

İki arkadaş hazırlıkları günü gününe öğrendiklerinden yeni yeni oyunlarla tüm çatışmaları engellemeyi başardılar.

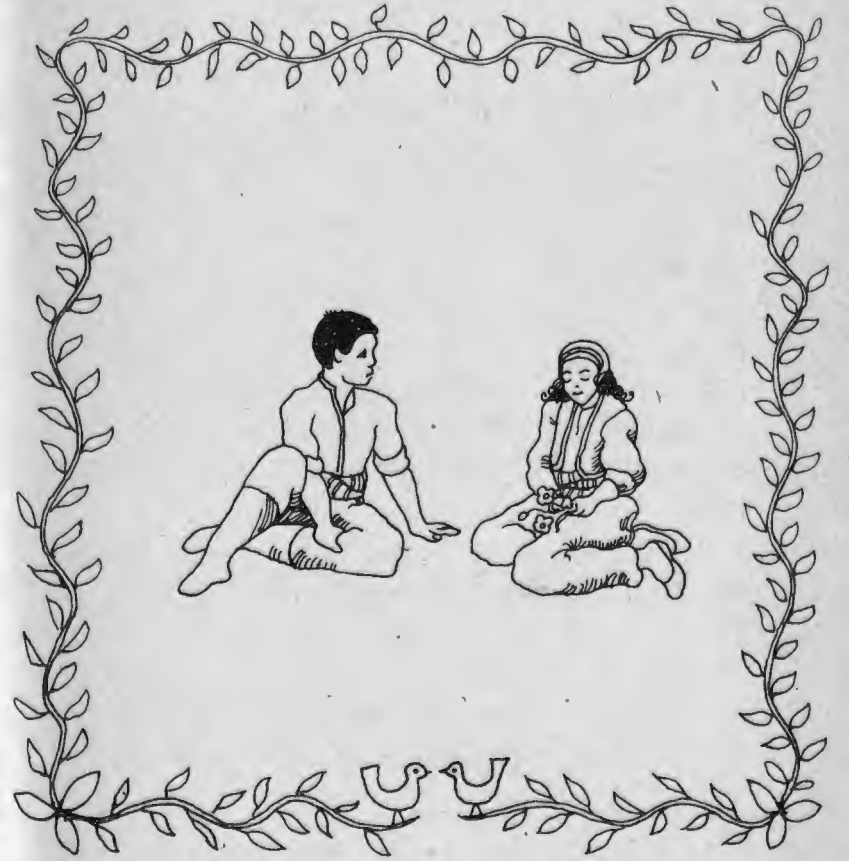
Zaman, çatışmaları durdurdu. Ama, Gülendamla Serencamın büyümelerini daha da hızlandırdı. Dostluk ve sevgi, hınç ve düşmanlığın yerini alınca, bol bol meyve yiyerek gelişmişlerdi.

Gülendam büyümüş bir fidan, Serencam serpilmiş bir ağaç olmuştu. Biri onyedi yaşının güzelliğinde, öteki onsekizin gençliğindeydi. Gülendamın çevresinde dolanan genç gözcülerin sayısı bilinmez. Serencama tatlı dil döken cariyeler deseniz, adım başına. Ne biri dönüp bakıyor onca genç yiğite. Ne öteki yüz veriyor onca güzele.

Bir elmanın iki yarısı gibi, bir an birbirlerini görmeseler, duramazlar. O, onu arar bulur. Öteki bunu soruşturur. En yakınları, dostları, sınır ağaçlarıdır.

Yıllardır sınır boyundaki düzenin nedenini arayan kâhyalar, sonunda Gülendamla

Serecamın dostluğunu öğrenirler. Birbirleriyle konuştukları, hatta arkadaşlıkları öykü edilip dillerde gezer. Dilden dile derken, ağaların kulağına gider.

Ökkeş ağa düşünüp, Gülendamı mutfakta görevlendirir. Tekkeş ağa kaşınıp, Serencamı çobanlığa verir.

İki genç insan, ilk günü güçlükle geçirirler. Akşam olur olmaz, biri dağlardan tepelerden, biri ırmaklar derelerden aşıp, her zaman buluştukları yere ulaşırlar.

Günün özlemini giderdikten sonra, birbirlerine söz verirler. Hangi güçlükle karşılaşırlarsa karşılaşsınlar, her akşam aynı yerde buluşacaklardır.

Bu kararla biri yaylağına döner, biri mutfağına girer. Yakınmadan, sızlanmadan ödevlerini yerine getirmeye başlarlar. Akşama kadar hiçbir şey yokmuşcasına işlerini görürler. Akşam oldu mu da, birini zincir, ötekini kement tutamaz. Kimseye belli etmeden kararlaştırdıkları yerde birbirine kavuşup el ele, göz göze, diz dize söyleşirler bire söyleşirler.

Beri yanda aşçılarla, çobanlar gençlerin ağız açıp, durumlarından yakınmasını beklerler. Beklerler ya boşuna. Hiç yakınma duy-

mayınca, kuşkuya düşerler. Başlarlar gözetlemeye... Ve sonunda ikisinin de akşam karanlığına karışıp sınır boyuna seyirttiklerini öğrenirler.

Öğrenince de çobanlar çobanbaşına, aşçılar aşçıbaşına olup biteni anlatırlar. Aşçıbaşıyla, Çobanbaşı durumu öğrenir öğrenmez hemen bir düzen tutarlar.

Biz şimdi tutulan düzeni burada bırakıp, çevreye bir göz atalım.

İkinci Bölüm

PERİ PADİŞAHININ SARAYI

Bardaktan boşanırcasına yağan yağmur diner dinmez, Ökkeş ağa sopasını kaptı. Öfkeli adımlarla çamurlu bayırı tırmanmaya başladı.

O ağılın önüne geldiğinde, sürüsü uzaktan göründü. Koyunlarını sırılsıklam beklerken kupkuru görmek şaşırttı. Sürü önünden geçerken, çobanı yakaladı.

— Otlağa yağmur yağmadı mı?

— Yağdı.

— Nasıl oldu da koyunlar ıslanmadı?

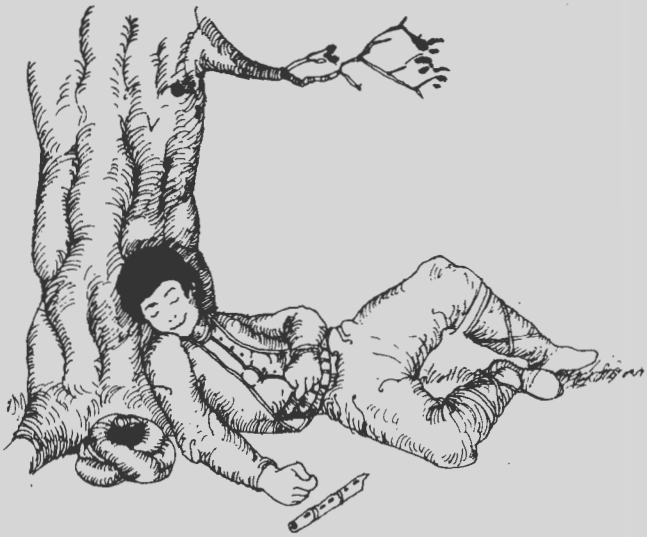
— Anlatması güç...

Koyunların dağılmaya yüz tutması üzerine çobanı bıraktı.

—. Şunları kapat da anlat bakalım.

Çoban koyunları ağıla kapattıktan sonra, ağanın karşısına oturdu;

— Gelincikler allanıp menekşeler morlanınca, kulunu katına çağırdın öyle ya ağam. «Bre tembel çoban, papatyalar ak sarı güldü, çimenlerin boynu büküldü. Dallar baharı kaldıramaz, toprak çimeni yolduramaz oldu. Sen daha buyruk mu bekliyorsun!» diye gürlemiş-

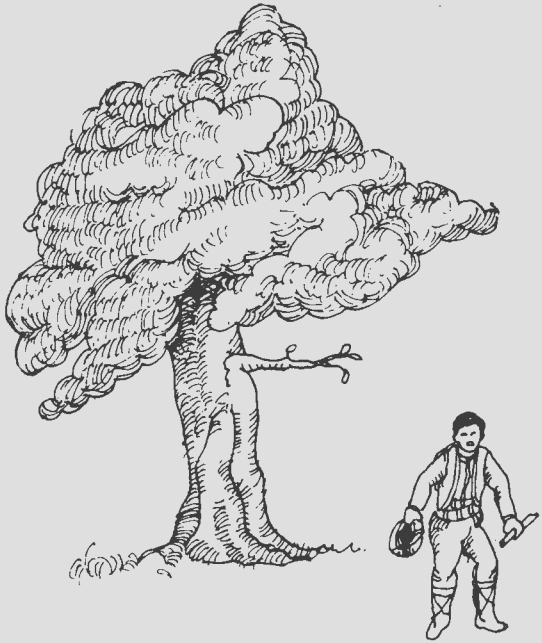

tin ya. Ben de hazırlığımı gördüm. Gün alacası ipil ipil açılmaya başlayınca sürüyü önüme kattım. Tuttum otlağın yolunu. Otların kütür kütür tazeliği, benim bile iştahımı kabarttı. Var koyunların kıvancını sen düşün artık. Derken gün ağırdan ağırdan ışılattı gül yüzünü. Çiçekler renk renk parıldadılar. Otlar yeşil yeşil yandılar. Koyunlar ayak ayak yayılmaya koyuldu. Ben parmak parmak kavalımı dillendirdim. Sonra ne olduysa oldu. Düş görmeye başladım... Uzaklardan bir çoban kızı göründü. Çoban kızı değil, seher yıldızıydı.

Yaklaştı, yaklaştı yanı başımda durdu. Asasıyla omuzuma vurdu. Başımı kaldırdım ki, altın tacının ışıltısı gözlerimi kamaştırdı. Kimliğimi sordu, yanıtladım. Kimliğini söyledi, yerimden zıpladım. Peri padişahının kızıymış. Çok sevmiş beni. Ağamın iyi insan olduğunu biliyormuş. Var git beni babamdan istesin, dedi. Şaştım da kaldım. Sevinsem mi, üzülsem mi bilemedim. Sonunda, hizmetim tamam olmadı, dedim. Zararı yok, sen ağana ilet, o yardımını esirgemez, dedi. Olur yanıtını alınca da, boynuma sarılıp şap diye yanağımdan öpüverdi. İçim ferahladı. Yüzüm serinledi. Fırlayıp kalktım. Gözlerimi açtım ki, yüzümdeki serinlik, yağmur ıslaklığıymış.

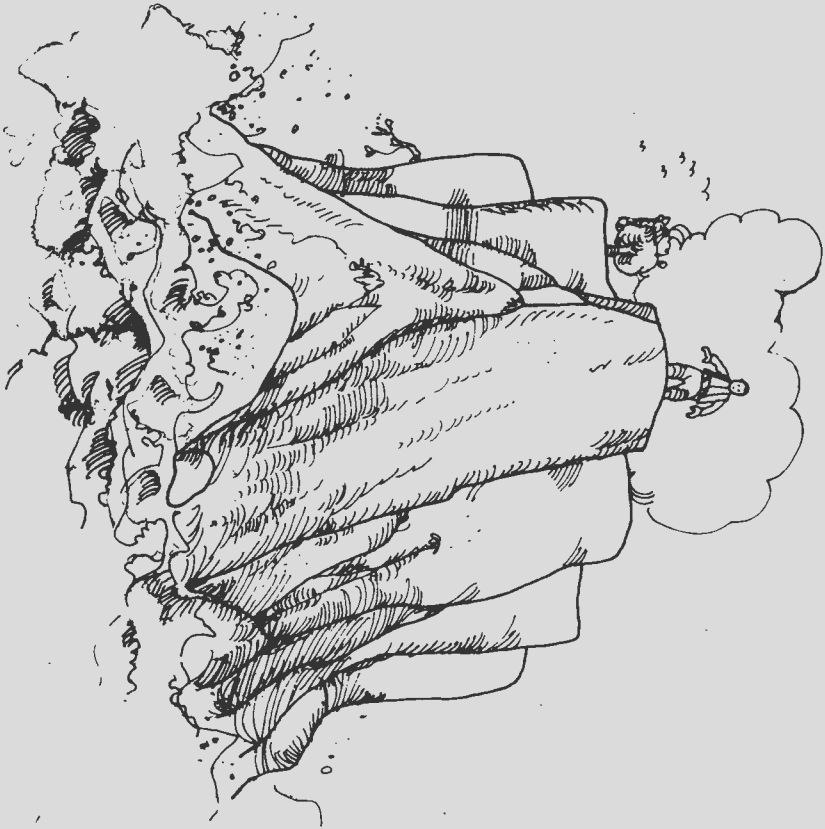
Sözünün burasında durakladı. Yutkundu. Bekledi. Ökkeş ağa kendini öyküye kaptırmıştı. İrkildi.

— Eeee!... diye üsteledi.

— Yerimden fırladım. İlk işim yayılmakta olan koyunlarıma bakmak oldu. Oldu ya, koskoca yaylakta tek koyun yoktu. Sanki yer yarılmış sürü yerin içine geçmişti. O yana koştum. Bu yana seğirttim. Yok... Yağmur gittikçe hızını artırdı. Elbette ben de aramamı genişlettim. Yaylağın bir başından ötekine koşuyorum. Hem koşuyor, hem dövünüyorum: «Kuştüyü yataklarda yatıp, süt ninelerine masallar mı anlattırıyorsun akılsız çoban, uyku senin neyine? Şimdi bir koca sürüyü yitirmiş olarak konağa nasıl dönersin. Ağan seni kesmez mi? Kesip de her parçanı bir dala asmaz mı? Uyuyacağına ölseydin, daha iyiydi...» diye söylenirken, aklıma geldi. Artık geri dönemiyeceğime göre, kendimi yardan atmalıydım. Bu kararla yamaçtan kaydım. Yarın başından tam dibe uçuyordum ki, bir koyun sesiyle durakladım. Bizim sakar koyunun sesi sanki beni çağırıyordu. Bakındım. Hemen ilerimde tepindiğini gördüm. Koştum yanına. Bir kovukla karşılaştım. Sakar koyunun sırtını tuttuğumda, içeri kayıverdi. Ardı sıra ben de girdim ki, ben diyeyim on ağıl büyüklüğünde, siz deyin yüz konak büyüklüğünde bir mağara. Üstelik koyun sesleri de alabildiği-

ne arttı. Sürünün buraya sığındığını anladım. Yerden topladığım otları tutuşturdum. Çevreme bakınınca donup kaldım. Sanki duvarların arkasından yüzlerce şamdan yakılmış gibi bir parıltı doldurmuştu mağaranın içini. Koyunlarımı sayıp tamam olduklarını anlayınca daha bir rahatladım. Sonra aklıma gelen düşüncenin coşkusuyla kavalımı çıkardım. Buca yıllık çobanım. Bu yamaçları, dağları, bayırları avucumun içi gibi bilirim. Ama, böyle bir kovuğa hiç rastlamadım. Demek ki, düşüm gerçekti benim. Peri padişahının kızı düşümde gördüklerimi bir kez de uyanıklığımda göstermek istedi. Dağı deldi ve beni babasının sarayına götürdü. Yoksa yerin altında bu ışıltılı aydınlık ne gezer. Böyle bir mağara bilinse, ağıl yapmanın gereği olmaz. Ben kavalımı üflemeye başlar başlamaz, duvarlar ses verdi ağam. Defler, ziller, kastanyetlerle tüm periler kavalımın türküsüne katıldı. Ben çaldım onlar oynadılar. Ben alazı güçlendirdim, onlar şamdanları çoğalttılar. Altın saray, şölen sevinciyle tıngır tıngır öttü. Dört bir yandan sarı sarı ışıldayıp, gözlerimi kamaştırdı. Sonunda yoruldum. Ben sustum, periler de sustular. Baktım gök de susmuş. Arada bir kulağıma çalan gökgürlemesi dur-

muş. Mağaranın ağzından kafamı uzattım ki, her yan günlük güneşlik. Bir an önce başıma gelenleri size anlatmak amacıyla hemen koyunlarımı çıkardım. Yollarda oyalanmadan, katına geldim. İşte sürünün kuru dönüşünün öyküsü. Artık gerisi sizin buyruğunuza kalmış. Dediklerime inanırsanız, gider Peri Padişahından kızını istersiniz. İnanmazsanız, koyunların kuruluğuna bir gerekçe bulursunuz.

Ökkeş ağa çoktan dalıp gitmişti. Dedesinin anlattığı bir masalı anımsamıştı. Çok eskiden buralardan altın çıkarıldığını anlatmıştı dedesi. Şimdi çobanın bulduğu mağara o maden olmasın... Öykü bittiği anda başını kaldırdı. Uzun uzun çobanın gözlerine baktı.

— Yarın seninle birlikte gidelim. Anlattıkların doğruysa, bizi bekliyorlardır. Peri padişahından kızını isteriz.

Çoban sevinçle zıpladı. Ellerini oğuşturdu. Ökkeş ağa yerinden doğruldu. Çobanı dövmek için aldığı sopasına dayanarak, yokuş aşağıya indi gitti.

ÇOBANIN DÜŞÜ, AĞANIN İŞİ

Aşçıbaşıyla, Çobanbaşı öğrendiklerini kanıtlamak amacıyla düşünceye daldılar. En sonunda gözcüler koyup, gerçekten gençlerin buluşup buluşmadıklarını denetlediler. Söylenenlerin doğruluğu kesinleşince, Çobanbaşı, Tekkeş ağaya, Aşçıbaşı da Ökkeş ağaya durumu anlatmaya koştular.

Tekkeş ağa, Çobanbaşını hiç ses çıkarmadan dinledi.

— Madem düşmanla işbirliği ettiği anlaşıldı, hemen cezalandırılsın, dedi.

Çobanbaşı böyle bir ceza beklemiyordu. Yakardı ağaya.

— İşbirliği kesin değil. Bu salt dostluk ve sevgi. Buyruğunuz olursa, uzak yaylaklara yollayıp, cezalandırmak daha iyi.

Ağa, Çobanbaşına hak verdi. Oyalanmadan en uzak yaylağa yollanmasını buyurdu.

Tehlikenin büyüklüğünü kavrayan Çobanbaşı, koşarak ağılların yanına geldi. Bir sürü ayırdı. Serencamı yanına çağırdı;

— Sen bu sürüyle dağın ardındaki yaylağa gideceksin, diye buyurdu.

Serencam ilkin başüstüne demek için dikildi. Sonra başına geleni kavrayıp büküldü :

— Uzaklara gideceğimi anama duyurup geleyim.

— Biz söyleriz.

— Babamın haberi de böyle gelmişti. Üzülür zavallı. İzin verin, elini öpüp döneyim.

Öteki çobanlar da başlarının devinimiyle Serencama katılınca, Çobanbaşı boyun eğdi.

— Tez git, tez dön. Gecikirsen karışmam.

— Başüstüne.

Serencam daha sözcüğünü tamamlamadan yokuş aşağı bırakıverdi kendini. Biran önce Gülendama kavuşmak istiyordu.

Aşçıbaşı ise bir türlü Ökkeş ağayı bulup durumu anlatamamıştı. Gülendam bundan yararlandı. Karanlık basar basmaz, sınırın yolunu tuttu.

Serencam dağ yukarıdan, Gülendam konak aşağıdan geldiler. El ele tutuşup göz göze bakıştılar. Bir solukta başlarına geleni birbirlerine anlattılar.

İki konağın da elbirliği ederek onları birbirlerinden ayırmak çabasını konuştular uzun

uzun. Sonra gözleri parladı. Bedenleri dikildi. Gülendam kararını bildirdi.

— Dağ dağdan ayrılır, ben senden ayrılmam.

— Ben de. Yeter ki, senin kararın bu olsun.

— Bundan kuşkun olmasın.

— Öyleyse, bir süre koyalım. Ardımızdakileri yanıltalım.

— Evet, iyi olur. Bakarsın bizim Aşçıbaşı ağayla konuşup, beni de uzaklaştırırlar.

— Her ay karanlığında burda buluşalım.

— Birimiz gelemezse, kesin bir haber alıncaya kadar her ay karanlığında birbirimizi bekleyelim.

Serancam daha anasına uğrayacaktı. Gülendam görülmek korkusuna kapıldı. Kararlarını ellerinin sıkışında bir kez daha yineleyerek ayrıldılar.

Onlar kendi konaklarına doğru gidedursunlar. Biz gelelim Ökkeş ağayla, Çoban Osmanın ettiklerine.

Ağa sabahleyin erkenden çobanı uyandırdı. Tepeleri tırmandılar. Otlağı aştılar. Yamaçtan aşağı sarktılar. Ağa düştü, Osman kaldırdı. Osman yuvarlandı, ağa kalkmasını

bekledi. Düzlüğe vardılar. Kovuğa yöneldiler.

İlkin dört ayak olup Osman girdi. Ökkeş ağa çobanını izledi. Ağanın getirdiği çırayı tutuşturdular. Duvarlar aydınlanıverdi. Ağa coşkuyla duvarlara baktıktan sonra, çobanı kovuğa yöneltti.

— Hadi şimdi sen bizi Padişah hazretleriyle yalnız bırak. Bakalım bizden istedikleri ne olacak? Nasıl bir pazarlıkla kızını alacağız?

Osman, ağasının sabah karanlığında bunca yolu göze almasından öyle kıvanıyordu ki, sesini çıkarmadan dört ayak olup kovuğa yöneldi. Tam çıkmak üzereyken ardından seslendi Ağa :

— Çevreyi bir dolan bakalım. Kimseler olmasın. Pazarlık ederken rahatsız edilmeyelim.

Osman kovuktan çıkar çıkmaz, büyük bir dikkatle çevreyi dolaşmaya başladı.

Ökkeş ağa ise çıkınından çıkardığı bir çekiçle, çıra ışığında pırıl pırıl parıldayan kayalara vurmaya başladı. Kırabildiği küçük parçaları, azık çıkınının içine doldurdu.

Çoban, çevrede kimsenin bulunmadığını söylemek için tam bu sırada döndü. İçe-

riden gelen patırtılarla, yüreği ağzına geldi. Pazarlık, Peri padişahının hoşuna gitmemiş olmalı. Mutlaka ağayı parçalıyor, diye düşündü. Girip kurtarmak isteğiyle tutuştu. Ama ağanın buyruğunu anımsayarak, durdu.

Patırtılar artınca, dayanamadı. Seslendi :

— Ağam, ağam bir şeyin yok ya?

Ökkeş ağa topladıklarının yeterliğine karar verdi hemen. Çıkınını bağladı. Emekleyerek dışarı çıktı.

— Yok... Bir şeyim yok ya, pazarlık çok zorlu oldu. Peri padişahının koşulları çok ağır. Biraz yumuşatayım, dedim. Az daha beni öldürecekti.

— Aman ağa. Sen sağol da, koşul güç olsun.

— İstediğini bir bilsen, böyle konuşmazdın.

— Buyur.

Ağır ağır yamacı tırmandılar. Yaylağa geldiklerinde ağa sağa sola bakındı. Terini sildi. Oturdu. Nefeslendi :

— Peri padişahı yapamayacağımız bir iş istiyor. Sarayının yeryüzüne çıkarılmasını buyurdu. Çünkü kızı ancak o sarayda mutlu olurmuş. Yardım istedim, akıl veriyor.

— Desene kızı alamıyacağız ağam?

Osman üzünçle boynunu bükmüştü. Ağa bir süre çobanını süzdü. Sonra acımış gibi sırtını okşadı :

— Dur bakalım. Hemen umutsuzluğa kapılma. Yarın yine geleceğim. Belki biraz yumuşatırız. Olmadı, sarayı yeryüzüne çıkarmanın yolunu yordamını öğreniriz.

Seviniverdi Osman. Eğilip ağasının ellerini öptü.

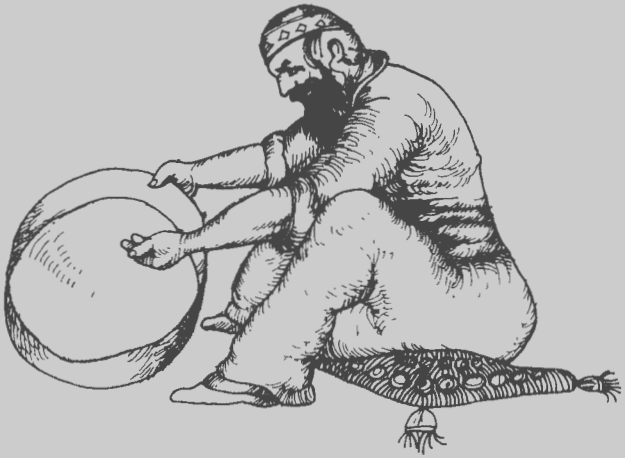
Ağa doğruldu. Dinlenmişti. Bir an önce konağına kapanıp topladığı örneklerin gerçek niteliğini öğrenmek istiyordu.

Çoban coşkuyla koyunları otlağa çıka-

rırken, ağa çıkın elinde konağın kapısından giriyordu.

Çıkınındaki kaya parçacıklarını bir havanda dövdü. Bir leğende süzdü. Dipte tortulaşan parıltılara daldı. İşte başarmıştı. Elde ettiği saf altındı.

Tanecikleri topladı. Karısını, kâhyasını çağrıladı. Duyduklarını, gördüklerini onlara da anlattıktan sonra, hazırlık görmeye başladı.

Dördüncü Bölüm

CİNLERİN YUTTUĞU İNSANLAR

Ökkeş ağa daha gün doğmadan, hazırladığı gereçlerle dağa tırmandı. Çoban Osmanı gözcü koyup kendisi madene girdi. Ne yemek yedi, ne su içti. Kazdı topladı. Kazdı topladı.

Osman, akşam olduğu haberini verince, onu yolladı. Kendisi gece de kazmayı sürdürdü. Sonra ne zaman olduğunu bilmeden, yattı. Ona kalsa yatmazdı. Ama çalışmaktan bitkin düşmüştü. Düşünde, yeryüzünde kurulan altın sarayı gördü.

Uyandı. Yeniden girişti. Çırası bitti, Osmana getirtti. Kazması kırıldı, yenisini istetti. Sonunda topladıklarını dövüp eledi. Süzüp başında bekledi. Tortulanan altın umutsuzluğunu artırdı. Bir tutam bile toplayamamıştı.

Başını avuçlarının içine alıp düşünceye daldı. Düşündü, taşındı. Sonunda çözümü buldu. Gereçlerini olduğu gibi bıraktı. Zıplayıp ayağa kalktı. Dışarı çıktığında gecenin yarıyı bulduğunu anladı. Aldırmadı. Tutuna tutuna yamacı tırmandı. Koşa koşa yaylağı

geçti. Herkesin uykuda olduğu bir zamanda konağına vardı.

Gözcüler denetime çıktığını sandılar. Görevliler daha bir dikkatli davrandılar. Oysa Ökkeş ağa ne gözcüleri sezinledi. Ne görevlilerin işleriyle ilgilendi.

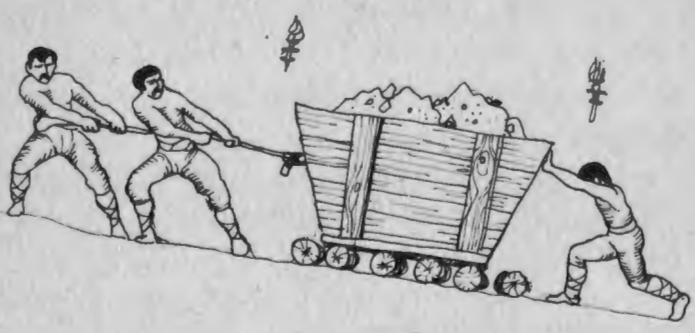
Odasına gelince, karısını uyandırdı. Kâhyasını çağırdı. Aklına gelen düşünceleri onlara da anlattıktan sonra;

— Hadi bakalım. Hazırlık görün. Konağı olduğu gibi bırakıp doğru yukarıya çıkacağız, diye buyurdu.

Sabah gün ışığı doğayı aydınlatırken. Ökkeş konağında bir koşuşturmadır başladı. Akşama kadar, maden için gerekli olacak her tür araç ve gereçle, yiyecek, içecek ve giyecekler hazırlandı. Akşam karanlığıyla birlikte dağ yukarı çekilip gittiler.

Ökkeş ağa sabahleyin erkenden işbölümü yaptı. Konağının insanlarını bölük bölük ayırdı. Kimi kazıcı oldu, kimi döğücü. Kimi ise döğülenleri eliyordu. Elenenler suda süzülüyor, dipte tortulanan tanecikler bir potaya konuyordu.

Onlar orda çalışadursunlar. Dağlar ötesinde görevlendirilen Serencam ne işlemekte bir görelim.

Günler günleri kovaladı. Ay büyüdü. Gök yüzüne asılı bir gümüş fener gibi geceleri aydınlattı. Sonra gün günden küçüldü. Işığı azaldı, ışıltılı zamanları kısaldı.

Serencam, ay karanlığından bir gün önce, hiç uyumadı. Koyunlarının karnını bir iyice doyurdu. Suladı. Bütün gününü onlarla birlikte geçirdi. Tam akşam olmak üzereyken, ağıllarına kapatıp, sınırın yolunu tuttu.

Umutlu, kıvançlı, coşkun yürüyordu. Hem yürüyor hem de aklına gelen türküleri ardı ardına sıralıyordu.

Yol bitti. Sınır boyundaki ağaçlar göründü. Her zaman buluştukları yere varıp dikildi. Sınırın karşı yakasının sessizliği ikircikiendirdi onu. Dolanmaya başladı. Gece oldu. Gece yarıyı buldu. Gelen giden yok.

Sonunda, Gülendamın gelemeyeceğini anladı. Dönerken anasına uğramak geçti içinden. Bakarsın karşı yakanın suskunluğunun nedenini biliyordur.

Vardı, anasının elini öptü. Dizinin dibine oturdu. Daha o bir şey sormadan, anası anlattı olup biteni :

— Ökkeş konağı çobanlarından Osmanın gördüğü düşü biliyorsun. Ağa gitmiş, Peri padişahından kızı istemiş. Sonra ne olduysa oldu. Bütün bir konak halkı perilere karışti. Kaç zaman var ki, tek canlı yok konakta. Hayvanı, insanıyla gittiler. Herkes şaştı bu işe. Bizim gözcüler inanmamışlar. Gidip araştırmışlar. Konak olduğu gibi duruyormuş. Ekili tarlalar, bakımlı bahçeler öyle kalmış. Sakın yavrum Serencamım sen de öyle düş falan görürsen, aklını aldırma. Yaylaklar tekin değil besbelli. Aman dikkat et, cine periye karışma.

Serencam, olayın gizini tam çözemediyse de, Gülendamın neden gelemediğini anladı. Hiç sesini çıkarmadan esenledi anasını. Kalktı. Bir an önce yaylağına ulaşmak amacıyla yürüdü.

Sabahın yaklaştığını anlayınca, kestirmeden gitmeye karar verdi. Ökkeş sınırını bi-

razcık geçse bir sakıncası yoktu nasılsa. Madem gözcüler de cinlere karışmıştı, kimse sezinlemezdi.

Dağı tırmandı. Ökkeş yaylağının kıyısından geçti. Kendi sınırlarını aştı. Tam alacakaranlıkla birlikte ağılına ulaştı. Koyunlarını çıkardı. Yaylağa sürdü.

Serencam sanısında yanılmıştı. Osman, bir yandan çobanlığını sürdürüyor, öte yandan gözetleme görevini yerine getiriyordu. Gece yarısından sonra yaylağın kıyısından bir yabancının geçtiğini hemen Ökkeşe iletti.

Ökkeş, uydurulan masalların giderek etkisini yitirdiğini sandı. Hemen kâhyasıyla bir

kuytuya çekildi. Osmanın haberini bir iyice tarttılar. Bu gece biri geçtiyse, yarın çoğalabilirdi. Önlem almazlarsa, yakında altının kokusunu tüm çevre konakları alırlar. O zaman işleri iyice güçleşir.

Düşündüler, tartıştılar, Ökkeş tartışmaların sonucunu bir karara bağlamak amacıyla, yalnız kaldı.

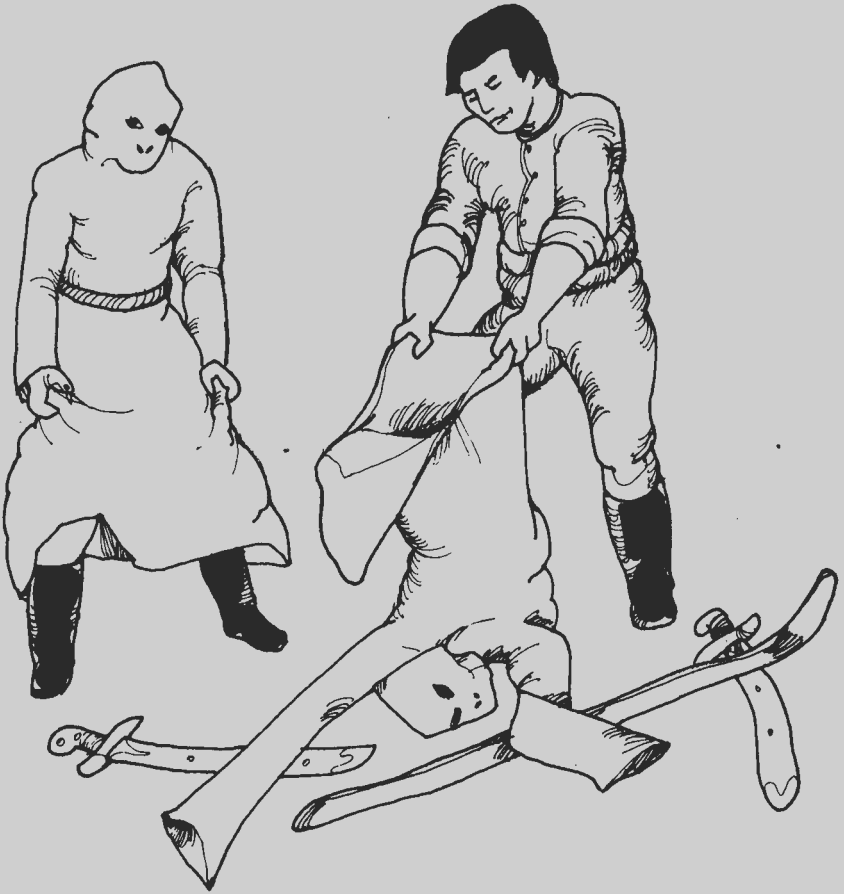
Osmanı çağırdı. Karşısına oturttu :

— Bak Osman, haberin üzerine, Peri padişahına durumu bildirdim. Bu akşam bana peri giysileri verecek. Onun adına yardımcılarınla birlikte gözcülük edeceksiniz. Çevreye yaklaşan olursa, hemen hakkından geleceksiniz.

— Başüstüne.

Karısı bir köşeye çekilmiş, peri giysileri dikmeye başlamıştı. Akşam olunca eski gözcülerden bazılarını ayırdılar. Osmanın yanına verdiler. Gözcüler sırtlarına peri giysilerini geçirince, ürkünçleşmişlerdi.

Onlar eski ödevlerinin başından ayrılınca, altın üretiminde azalma oldu. Kazma, kürek yapımcılarıyla, havan dökücüleri, yeni yeni araçlar buldular. Buldular ya, potadan çıkan altın, yine de saray kurmaya yeterli değildi.

Araçları bulan ustalarla, gözcüleri toplantıya çağırdı, Ökkeş. Daha çok altın çıkarmak için, daha çok insan gerektiğinde birleştiler.

İş yeniden Osmanla yardımcılarına düşüyordu. Peri giysileri ve yeni silâhlarıyla, çevre konaklarından tutsak sağlayacaklardı.

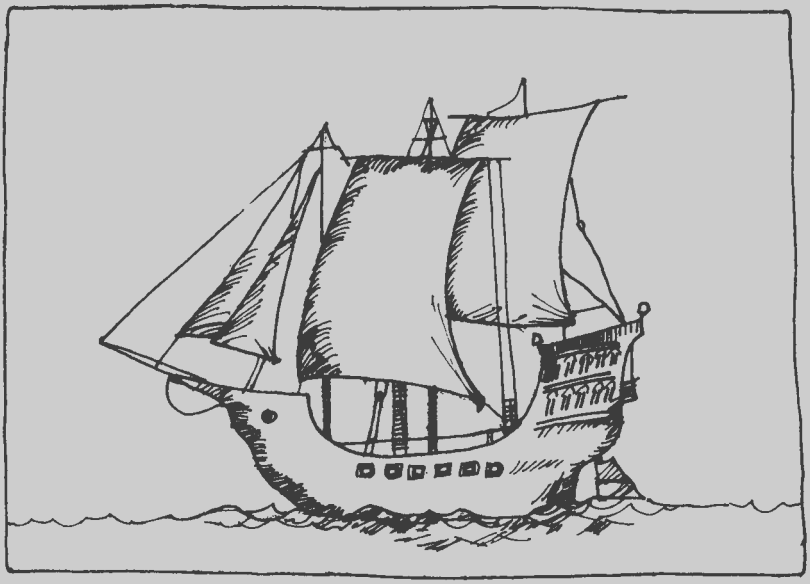
Osman duraksamadı. Araç yapımcıları kısa zamanda bir gemi donattılar. Irmak boyundaki konakları basmaya başladılar. Gözcüler bu değişik yapıdaki cinleri görünce korkudan ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Zaten silâhları üstün olduğundan karşı çıkanı öldürüyorlardı.

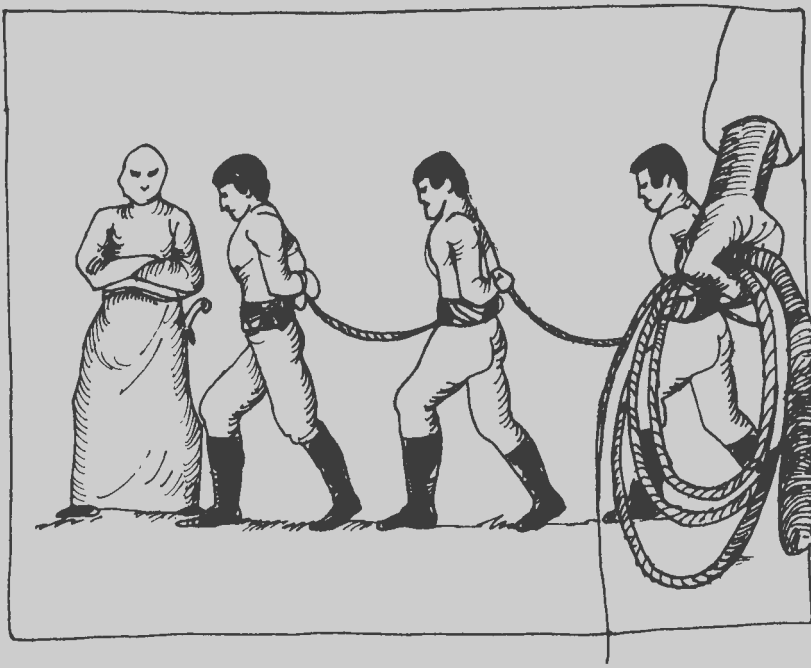
Tutsaklar çoğaldı. Araçlar gelişti. Altın üretimi alabildiğine arttı. Arttıkça Ökkeşin acelesi de artıyordu.

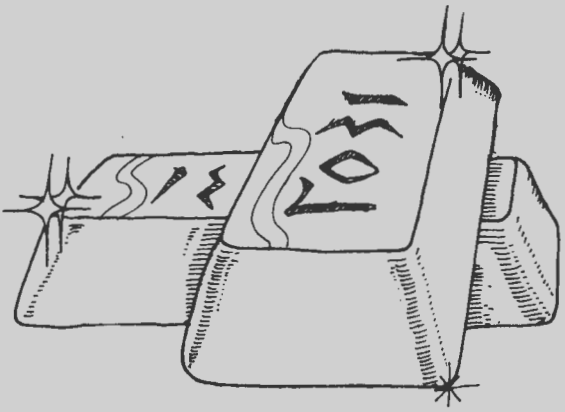
Osman ve arkadaşları gece gündüz baskına çıkıyorlardı. İnsan bulduklarında insan, hayvan bulduklarında hayvan, tahıl bulduklarında tahıl yükleyip geliyorlardı.

Çevre konaklar korkudan ne yapacağını bilemiyorlardı. Güpegündüz, gece karanlığında periler beliriyor. İnsanlarını, mallarını toplayıp götürüyordu.

İnsanlar çoğaldıkça potadan dökülen altınlar, blok blok yığılmaya başladı. Araçlar

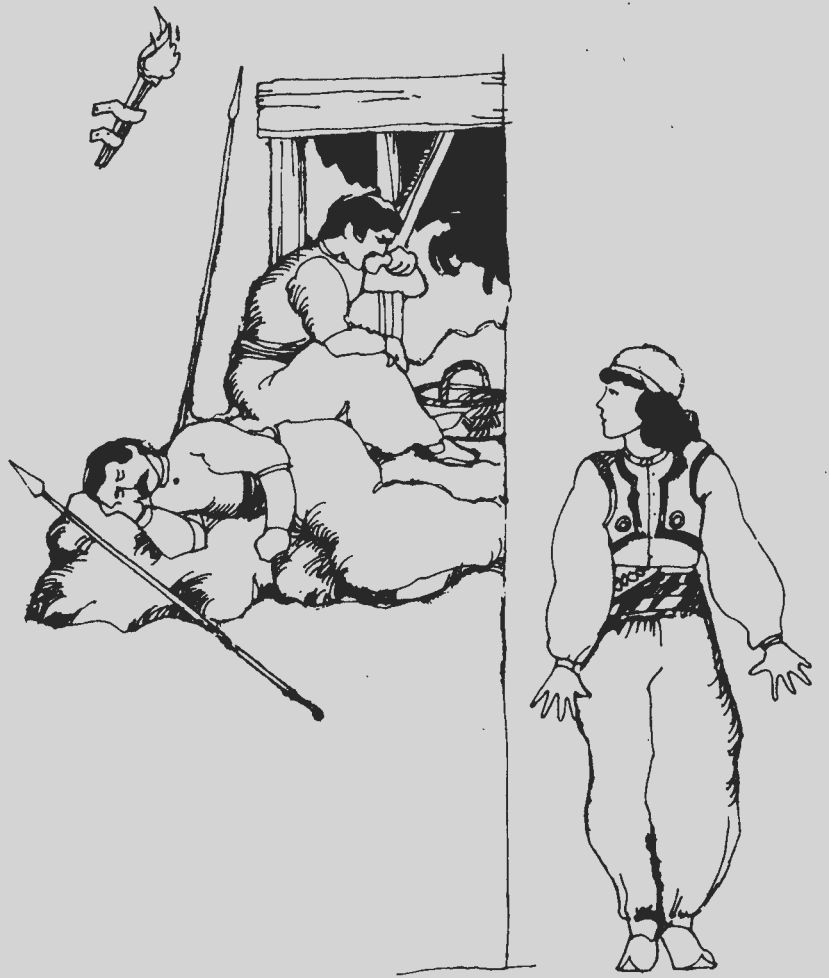

geliştikçe, insanların çalışma gücü de artıyordu. Kazma yerine delgi araçları, havan yerine ezme makinaları kurulmuştu.

Madenin içi gün gibi aydınlatılmış, gece ile gündüz ayrılmaz olmuştu. Makinalar, insanlar bir işbölümünün sürekliliği içinde durmaksızın çalışıyor, yüksek fırınlarda kolaylıkla eriyik haline gelen altın tozları, kocaman kocaman bloklaşıyordu.

Gülendam ise, durmadan Serencamı düşünüyordu. Kimbilir kaç kez sınır boyuna gidip, boşu boşuna onu beklemişti, delikanlı.

Bir kez su görevlilerine yardım etmek için dışarı çıkmıştı. Ay karanlığının yaklaştığını sezince, yüreği hopladı. Ne olursa olsun, sınır boyuna gitmeyi kurdu. Serencamı görür, yaşadıklarını anlatırsa, içinin rahatlayacağı kesindi.

Her fırsatta bir neden uydurup, dışarı çıkıyordu. Öyle ki gözcüler onun girip çıkmasına aldırmaz oldular. Ay karanlığının başlayacağı akşam, düzenini iyice hesapladı. Baskıncıların kullandığı gizli geçiti aşarsa, sınıra gitmesinin kolaylaşacağını anladı.

Kendi bölümünün uyumasını bekledi. Sonra yatağına yastığını uzattı. Üstünü örttü. Dışarıdan bakan Gülendamı uyuyor sanacaktı.

Kovuktan çıktı. Düzlüğü aştı. Gizli geçitin orda,, peri kılıklı gözcülerle karşılaştı. O bekledi, gözcü bekledi. Sonunda görevlinin kıpırdamayacağını anlayarak dönüp yerine yattı.

Başını yastığına koydu. Sabaha kadar ağladı. Yakalanmış, buluşma zamanını yine kaçırmıştı.

Beşinci Bölüm

SERENCAM CİNLERE KARŞI

Serencam, sınır boyunda Gülendamı boşuna bekledi. Gece yarıyı aşınca umudunu kesti. Anlatılanları bir kez de gözleriyle görmek için sınırı aştı, Ökkeş konağına doğru yürüdü.

Yol boyunca, tarlaların bakımsızlığı, ağaçların dal budak salışı, anasının anlattıklarına yeterli kanıttı. Dönmedi. Konağa kadar ilerledi. Konak boş kalmaktan ötürü köhnemişti.

Artık üstelemenin anlamı yoktu. Besbelli Gülendam da ötekilerle birlikte yitiklere karıştı. Besbelli ki bir daha gelmeyecek.

Gözleri yaşardı. Yüreğine bir sızı saplandı. Yaylağına varmak amacıyla geri dönerken aklına gelen bir düşünceyle irkildi. Durakladı. Uzun uzun yaylağa baktı. Anasının anlattıklarını, sonra duyduklarını anımsadı.

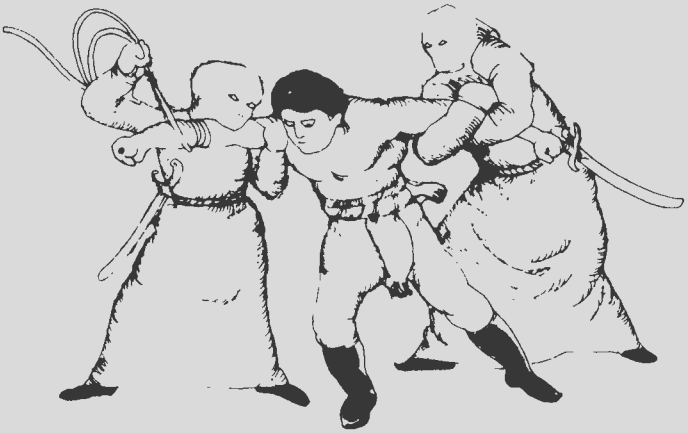
Çoban düşü yaylakta gördüğüne, konak halkı o yönde yitiklere karıştığına göre bir kez de orayı kolaçan etmeliydi. Duraksamadan yaylak yönüne ilerledi.

Yamacı tırmandı. Ağılı geçti. Tam döne-

meçteki kayaları aşacağı sırada duraksadı. Yaylaktan doğru sesler geliyordu. Bir iz bulduğu sevinciyle, kayanın ardına gizlendi. Yavaş yavaş tırmandı. Başını çıkarıp gözetledi.

Periler arkalarında gözcü bırakmış olmalılar. Yaylak boyunca değişik giysileriyle dolanıyorlar. Arada bir şimşek gibi çakan gözleriyle işaretleşiyorlardı. Yüreğine bir korku çakıldı. Anlatılanlar doğruydu. Sevgili arkadaşı Gülendam, bunların elindeydi demek. Kaçması, kurtulması olanaksızdı.

Gözlerine yaş doldu. Burnunu çekiştirdi. Tam uzaklaşmaya karar verdiği anda, perilerden biri onu gördü. Şimşek gibi gözleri

üstünde toplandı. Kaçmak istedi, ayakları onu taşımadı. Kendini korumak istedi, kollarını kaldıramadı. Olduğu yerde çakıldı kaldı.

Periler kollarından yakaladılar. Kaslarını sıkan parmakların, insan eline benzediğini neden sonra sezinledi. Öyle bitkin götürülürken birden dikildi. Dikilmesiyle ellerinden kurtulması bir oldu.

Kurtulabildiğine göre, perilerin güçsüzlüğüne inandı. Kaçmak için fırladı. Ayağında bir sızıyla yere yıkıldı. Başına üşüştüler. Kucaklayıp madene götürdüler.

Gülendam, tutsağın Serencam olduğunu görünce, sevinsin mi, yerinsin mi bilemedi. Onu burada görmekten mutluydu. Tutsak olmasından ise üzünçlü. Serancam özgür olduğu sürece, kaçmayı kuruyordu. Oysa şimdi ikisi de burdaydılar.

Bir yolunu buldu. Yarasının sarılmasını sağladı. Dış gözcüler, Serencamı çoktan iç gözcülere bırakıp, görevlerinin başına dönmüşlerdi.

İç gözcüler, durumu başgörevliye bildirdiler. Başgörevli, Ökkeşe anlattı. Ökkeş, yakın komşularından yaylağa kadar gelecek kişiler çıkmaya başlamasının tekin olmadığını söyledi. Bir ders vermeleri gerekirdi. Yayla-

ğın ürkünçlüğünü kanıtlamak amacıyla, Tekkeş konağına bir baskın düzenlemeliydi.

İç gözcüler, Serencamı madenin en uç noktasına yolladılar. Makinalar işlemeye başladığından beri, başgörevli olarak tanınan kâhya, Osmanı çağırdı. Alınan kararı bildirdi.

Osman hemen hazırlık gördü. Yardımcılarını yanına alarak, güpegündüz Tekkeş konağını bastı. Onlar daha sınır boyunda savaşa tutuştuklarında Tekkeş, kâhyası ve çocuklarıyla, Yekkeş konağına kaçmıştı.

Gözcüleri, çiftçileri, kadın erkek tutsak

alıp, madene getirdiler. Araçlar öylesine gelişmişti ki, madenin kapısı kendiliğinden açılıp kapanıyordu. Gelenler perilerin tutsağı olduklarına inanmışlardı.

Çünkü onları yakalayanlar peri giysiliydi. Yerin altı her an gündüz gibi aydınlıktı. Hiç görmedikleri makinaların uğultusuyla, kulakları zonklatan ürkünç bir görünüm vardı. Üstelik Tekkeş konağının insanları da kendilerinden farklı değildi. Onlar da, gece gündüz bilmeden çalışıyorlardı.

Serencam, madenin ucunda, kendisiyle birlikte kazıcılık yapan insanlara, nasıl yakalandığını anlatmaya başladı. Hemen başına dikilen peri giysili bir gözcü, konuşacağına, çalışmasını buyurdu.

Oysa konuşmadan önce çevresine bakınmış, kimsecikleri görmemişti. Acaba ben yanıldım mı, bunlar gerçekten peri mi diye düşünürken, çalışma zamanı bitti. Karınlarını doyurdular. Yatacakları yerlere yönelirken, Gülendamla karşılaştı.

Sevinçle ellerini uzattı. Gülendam belli etmeden, bir kıyıya çekti onu.

— Şimdi, burada konuşalım. Sanıyorum dinlemeleri güç olacak.

— Dinlemek mi?

— Her yanda gözleri, kulakları var. Bir burası güvenli geldi bana.

— Perilerin gözünden, kulağından kurtulmak olanaksız.

— Ne perisi. Bunlar da bizim gibi insan.

— İnsan mı?

Daha fazla konuşamadılar. Gözcülerden biri onlara doğru geliyordu. Uzun uzun bakıştılar. Gülendam kendi bölmesine, Serencam yatacakları yere yöneldiler.

Serencamın gözüne bir türlü uyku girmedi. Demek ki, yakalandığı zamanki sezgilerinde yanılmamıştı. İyi ama, konuştuğunu nasıl anlamışlardı. Her yana gözetim araçları yerleştirmişlerdi anlaşılan.

Sürekli çalışmanın yorgunluğuna karşın bir türlü uyuyamıyor, bir o yana, bir bu yana dönüyordu.

Sonunda, bir kez de kendisi denemeye karar verdi. Gerçekten peri değilseler, korkularından kurtulurlardı. Hem de bütün tutsaklar. Bir karara vardığını, düşünde duydu. Çünkü başının içi rahatlayınca, kendiliğinden uykuya dalmıştı.

Öte yanda Tekkeş, Yekkeşle kafa kafaya verip perilere karşı nasıl direneceklerini düşünmeye başladılar. Artık güpegündüz baskın

verdiklerine göre, kendilerini kollamaktan umutlarını kesmişlerdi. Yekkeşin kahyası, perilerin gündüz güçsüz olacaklarını savladı. Gözcülerini eğitir, korkularını yatıştırabilirlerse, başa çıkılacağı düşüncesini öne sürdü.

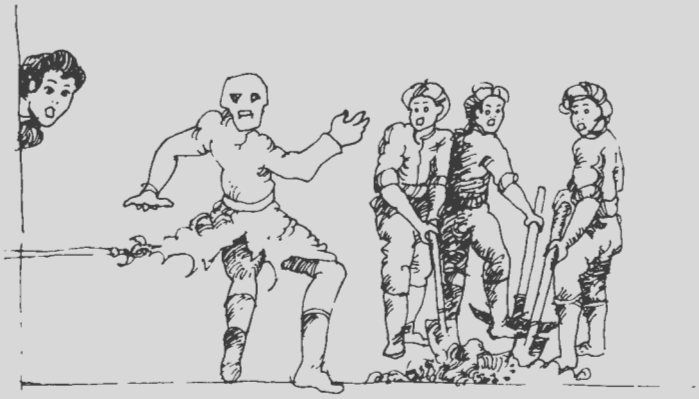
Başka çareleri olmadığından, gözcülerin eğitimine hemen başlanılmasını uygun gördüler.

Osman, Tekkeş konağına yeni bir baskın daha hazırladı. Yanına yardımcılarını aldı. Ökkeş sınırına doğru ilerledi.

Serencam, uyandı. Yanındakine perilerden korkmamak gerektiğini fısıldadı. Yanındaki yanındakine aktardı fısıltıyı. Ama, yeterli kanıt olmadığından, korkuyu bir türlü yenemediler.

Madenin ucuna doğru giderlerken, tartışma büyümüştü. Kimi ses çıkarmadan çalışmanın iyi olduğunu söylüyordu. Kimi en gizli konuşmaların bile duyulmasından ürküyordu. Kimi de hiç ağzını açmadan, hep başını sallıyordu.

Sonunda, düşüncesini gerçekleştirmeye karar verdi Serencam. Soluklandığı bir an, peri giysili gözcü, başına dikildi. Serencam, hiç sesini çıkarmadan delgi aracını yüklendi. Farkında değilmiş gibi ucunu perinin giysi-

sine taktırdı. Yırtılan elbisenin içinden, etli canlı bir insan çıkınca, tüm tutsaklar bir uğultuyla işi bıraktılar.

Giysisi yırtılan gözcü gerilerken, yenileri geldiler. Serencamı yakaladılar. Kollarını bacaklarını bağlayıp kamçıladılar. Hem de herkesin gözünün önünde.

Gülendam, her kamçı inişte ipil ipil ağlıyordu. Serencam ise tersine perilerin foyasını meydana çıkardığı için gülüyordu. Ama sonunda dayanamadı. Acıdan bayıldı. Daha ağır bir ceza vermek amacıyla, bir hücreye kapadılar. Durumu Ökkeş ağaya bildirdiler.

Ökkeş, anlatılanları düşünceli düşünceli dinledi. Perilerin insan olduğu kulaktan kulağa yayıldığına göre, bunu ortaya çıkaranı yok etmeli. Yeniden tutsakların yüreğine kor-

ku salmalı diye düşünürlerken, Osmanın yardımcılarından Orhan nefes nefese yanına geldi.

— Yazık ki efendim, Yekkeş baskınında en büyük kaybımızı verdik dedi.

Ökkeş kaygıyla doğruldu. Gözleriyle Osmanı aradı. Kaygısının doğruluğu hemen ortaya çıktı. Orhan sürdürdü sözlerini:

— Başımız Osman, öldürüldü. Yekkeşliler sanki baskına hazırlıklıydılar. Biz saldırıya geçince, korktular. Çoğunluğu teslim oldu. Ama, içlerinden biri silâhına davranmış. Göremedik. Osman vuruldu. Tutsak ettiklerimizle birlikte, ölüsünü orda bırakmayıp getirdik. Onun öldüğünü belli etmiyelim derken bazılarını da kaçırdık.

Ökkeş, yeniden düşünceye daldı. Hemen başgörevlisini çağırdı. Üçü bir kıyıya çekilip, durumu tartıştılar.

Başgörevli, tutsaklara ücret ödenmesini önerdi. Başgözcü olan Orhan, ürkünç silahlar yapılmasını. Bu arada Ökkeş, öteki konak sahiplerine altın verilmesi düşüncesini öne sürdü.

Bütün öneriler, olumlu karşılandı.

Başgörevli, kese kese altınla, konak sahiplerini dolaşmaya çıktı.

Orhan araç gereç yapımcılarını çevresine toplayıp, ürkünç silâhları geliştirenlere bol altın dağıtılacağını haberledi.

Ökkeş, gözcü ve görevlilere bundan sonraki çalışmalar için ücret ödeneceğinin bildirilmesini buyurdu.

ALTIN SARAYIN PARILTISI

Pek çok insan, ücret ödeneceğini duyunca, Serencama acıdılar. Bize ücret verip susturacaklar. Serencamı öldürecekler. Oysa ücretleri bize sağlayan o oldu diye söylendiler.

Söylentiler uğultu halini aldı. Uğultu giderek bir karara dönüştü. İlkin kazıcılar kendi aralarında konuştular:

— Serencam bize özgürlüğümüzü sağladı.

— Gözcülerimizin peri değil, insan olduğunu o anlattı.

— Gösterdi.

— Şimdi onu öldürecekler.

— Eğer öldürürlerse, biz de onlara saldıralım.

— Hem de Serencam öldürülmeden...

— Madem peri değil insandırlar, haklarından geliriz.

Sonra taşıyıcılar, bu sözleri dört bir yana ulaştırdılar. En sonra da ezme makinalarıyla, süzme araçlarının başındakiler, yüksek fırınları denetliyenlere anlattılar olacakları:

— Serencama bir şey yaparlarsa, bunu

yanlarına komayalım. Tümümüz birden eyleme geçelim. İzin vermeyelim öldürülmesine...

Onların konuşmaları Ökkeş beyin kulağına gitti. Serencamın öldürülmesini, kahyası dönünceye erteledi. Çevre konakların efendilerinden yanıt alıncaya, düşünmesi gerekti.

Artık işçi olan tutsakların kendi aralarında konuşmaları sürüp giderken, kendine geldi Serencam. Gülendam daha o bayıldığı anda hücreye girmenin yolunu bulmuştu. Yarasına merhemler çalmış, başından ayrılmamıştı. Serencam uyanır uyanmaz, ilk onu gördü. Güldü. Sevinçle elini tuttu.

— Öldürecekler sanıyordum.

— Korktular. Bütün arkadaşlar kararlı. Sana bir şey olursa, eyleme geçecekler.

— Periler ne oldu?

— Foyaları meydana çıkınca, yitiklere karıştılar. Onların yerine beli silahlı ustabaşılar geldi.

— Demek giysilerini çıkardılar. Gerçek yüzleriyle belirdiler.

— Evet.

— Bu iyi işte. Yeni bir şeyler var mı?

— Çevre konakların efendileri bizim patronla anlaşmışlar. Ona bol bol işçi verecekleriş. O da hem işçilere ücret ödeyecek,

hem efendilere pay verecekmiş.

— Desene iyice korktular bizden.

— Birkez yutturamadıklarını anladılar ya. Artık arkası çorap söküğü gibi geliyor.

Yeni haberlerin de etkisiyle dikildi Serencam. İyileştiğini anladıkları anda kazıcılıkta görevlendirdiler.

Başgörevli, çevre konakların en seçme insanlarını ardına toplamıştı. Hemen madenin içinde en güç işlere koşuldular.

Yeni işçileri, yeni araçlar izledi. Altın birikimi alabildiğine arttı. Patron, kendince yaptığı hesaplarla, sarayın kurulabileceğine inandı. Hemen mühendisleri, ustaları görevlendirdi.

Eski yaylağın ortasında, her yeri görebilen bir nokta saptandı. Planlar çizildi, maketler yapıldı. Aşağıdan yukarı blokların taşınması için araçlar kuruldu.

Bloklar taşınıp, tam patronun istediği gibi üst üste kondu. Birbirine bağlanarak yapıma girişildi.

Yerin altında maden, üstünde yapı işçileri durmaksızın çalıştılar. Bloklar azaldıkça, ustabaşıların baskısı arttı. Yeni yeni işçiler, yeni yeni makinalarla daha çok altın çıkarıldı. Daha yüksek duvarlar yapıldı. Altın arttık-

ça, çevreye bir de sur yapılmasına başlandı.

Ökkeş yıllar yıllar önce düşündüklerini gerçekleştirmek için, durmaksızın buyruk veriyordu. Başgörevli, buyruğu altındakilere, onlar da daha alttakilere iletince, işçilerin çalışma hızı daha bir artıyordu.

Sonunda, duvarlarından, kiremitlerine yapı belirdi. Gün ışığında parıltısı çok ötelere ulaştı. Herkes, parmağıyla ışıltıları gösteriyordu. Sanki yaylağın ortasında ayrı bir güneş parlıyordu.

Gece ise görünüm daha da görkemli bir balkımaya ulaşıyordu. Her bir yanda yakılan ışıklar, altın duvarlarda, altın pencerelerde, altın eşyalarda yansıyor, görenleri şaşkına çeviriyordu.

Patron ve yardımcıları, çevrede dolanarak yapıtlarına bakıyor, kendileriyle öğünüyorlardı.

Serencamla Gülendam ise, öteki madencilerle birlikte yerin altında, çalışmalarını sürdürüyorlardı.

Patron, yapının bitişine, çevre konakların efendilerine bir şölen vererek kutlamayı kararlaştırdı. Çağrılar çıkarıldı. Gün belirlendi.

Görevliler, kendilerini şölenin hazırlığı-

na verdiler. Ustalar işçilere, şölenden sonra fazla ücret ödeneceğini muştuladılar. Çalışma daha bir hızlandı. Şölen görevlilerinin ayrılması, işçilerin yükünü daha da artırmıştı.

Mühendisler, yeni bir damar buldular.

Konuklar, teker teker sökün ettiler.

Konak efendileri, bütün aileleri ve yardımcılarıyla geliyor, altın sarayın dairelerinde konuklanıyorlardı. Efendiler iç sarayda, patronun yakınında; kahyalar, başgörevli köşkünde; gözcüler, korucuların dairelerinde konakladılar.

Mühendisler, yeni damarın şimdiye kadar kazılanlardan çok daha büyük ve verimli olduğunu bildirdiler.

Patron, konukları toplanınca, şölenin başlamasını buyurdu. Altın sarayın bahçelerinde, altın çiçeklerin arasında balolar verilip sofralar kuruldu.

Ökkeş konuklarını yanına alarak, görkeminin gizini anlatıyordu. Madeni, yepyeni, kocaman araçlarını, ürkünç makinalarını, korkunç silahlarını göstererek, gücünü kanıtlıyordu. Konuklar parmakları ağızlarında, her gördüklerinden şaşkın, Ökkeşle ortaklık kurmuş olmaktan mutlu, bakınıyorlardı. Söylenen her sözü içercesine dinliyor. Kendi toprakla-

rında da böyle bir olanak bulunmamasına yeriniyorlardı.

Ökkeş yeni damar konusunda mühendisleriyle konuşmaya çekildiğinde, kendi aralarında söyleşiye daldılar.

— Bizim topraklarımızda böyle bir maden yok.

— Ama, bu maden tümümüze yeter. İnsanımız bol. Onları Ökkeş Ağanın buyruğunda çalıştırırsak, gelirimiz artar. Onunla biz de böyle saraylar yaparız.

— Öyle ya, konuşmalıyız bunu. Çok insan verirsek, çok altın kazanırız.

— Bakalım çok insan ister mi? O sarayını kurmuş.

— Surlara başlamış ama. Daha bitirememiş.

— Yeni damar bulmuşlar. Bunun için de insan gerekli.

— Öyle ya, onun bize gereksinimi var.

— Bizim de altına.

— Bir kez konuşalım.

— Evet... İyi olur.

Efendiler, ellerini oğuşturarak, kendi konaklarının gücünü düşündüler. Kimi benim insanım daha çok, kimi benimkiler daha çalışkan diye hesaplıyorlardı. Salt payımızla yetin-

memeliyiz. Ücretlerini ödeyip, onları bizim oralara getirtip yeni yeni yapılar kurmalı. Yeni yeni yapıtlar meydana getirmeliyiz.

Ökkeş, yeni damarın kesinliğini uzmanlarından öğrendikten sonra, gülerek konuklarını toplantıya çağırdı. Zaten bildikleri muştunun gerçekliğini belirtti. Sözlerini:

— Siz çalışkan insanlarınızı buraya yollarsınız. Sonra aynı şeyleri yapabilmek için başka yerlerden ucuza işçi getirtirsiniz. Böylelikle hem zenginliklerimizi korumuş oluruz. Hem de daha uzaklardaki efendileri destekler, güçlendiririz. Böylelikle buyruğumuzdan çıkamazlar. Ben size gerekli para ve araçları veririm. Siz ötekilere yardım edersiniz. Her yanı altın saraylarla doldurmaya sürdürürüz düzenimizi. Şimdi yeni damarımızın açılmasına, sizin önünüzde başlayacağız, diye bitirdi.

Madene indiler. Yepyeni bir delgi aygıtını kucakladı Ökkeş. İlk parçacığı çıkardı. Onlar geri çekildiler. İşçiler madeni oymaya başladılar.

— Efendim benim hesaplarıma göre, bu damar tam sarayınızın altına uzanıyor.

— İyi ya. İşçilerin çalışıp çalışmadığını daha kolay denetlerim.

— Ama efendim, tehlikeli.

— Hadi canım, Altının tehlikesi mi olurmuş. Siz işinize bakın.

Mühendis daha diretecekti. Ökkeş kaşlarını çatarak, görevinin başına dönmesini buyurdu. Konuklarıyla sofraya oturacaktı. Olumsuz sözler dinleyemezdi şimdi.

Yedinci Bölüm

SARAYIN SONU

Gülendam, mühendisle, patronun konuşmalarını duymuştu. Serencama anlattı. Serencam, anlatılanı sonuna kadar dinledikten sonra, arkadaşlarının yanına gitti.

— Bu damarın tehlikeli olduğunu söylüyorlar, dedi.

İşçiler, başlarını eğdiler. Uzun uzun düşündüler. Serencam bir kez de mühendisle konuşmalarını önerdi. Kabul ettiler.

Saraydan müzik sesleri, kahkahalar geliyordu. İşçiler madenin büyük alanına toplandılar. Mühendis hesaplarını anlattı. Gözcüler durumu hemen Ökkeşe bildirdiler. Ökkeş, konuklarıyla birlikte büyük alana girdi.

— Böyle mutlu bir günümde, direndiğinizi haber verdiler. Konuklarımla birlikte bir kez de kendi kulaklarımla duymak istedim, direnmenizin nedenini? Söyleyin bakalım, dedi.

İşçiler birbirlerine baktılar. Bakışları Serencamın üstünde düğümlendi. Serencam iki adım öne çıktı:

— Tehlikeli bir damarda çalışmak iste-

miyoruz, dedi Bu bizim canımızı yitirmemizle sonuçlanır. Sizin için durum aynı değil.

— Kim demiş onu! diye gürledi Ökkeş. Bizim için de aynı. Bir tehlike söz konusu olsa, asıl zarar bize gelir. Bir ocağın çalışmaması demek, yığınlarca altın yitirmemiz demektir. Bu yüzden tasanız olmasın. Her türlü önlem alınmıştır. İşte, öteki efendiler de burada. Tehlike olmadığına inanıncaya kadar, tümümüz burdayız. Haydi işbaşına.

Efendilerinin homurtulu bakışları, ötekileri etkilemiş, makinalarını yüklenenler, çalışmaya başlamışlardı.

Ökkeş, çalışma başlayınca, konuklarına işaret etti. Şölenlerini bıraktıkları yerden sürdürmek amacıyla, saraya çıktılar.

İşçiler damarı açtılar. Yukarıya, tam sarayın altına doğru gidiyordu.

Saraydakilerin coşkusu alabildiğine arttı. Yeni damarın görkemi, göğüslerini kabartmıştı. Durmadan içiyor, dansediyor, şarkı söylüyorlardı. Durmadan paylarına düşecek altının hesabını yapıyorlardı.

Damarın ortalarına doğru, bir çöküntü oldu. İşçiler hemen işi bıraktılar. Yeniden maden alanında toplandılar.

Konuklar yorgunluktan, çoluk çocuk de-

rin uykulara dalmışlardı. Gözcüler işbırakımı haberini Ökkeşe ulaştırdılar. Konukları kadar yorulmadığından hemen kendini toplarladı. Madene indi. İşçilerin korkulu, birbirine sokulmuş, suskun duruşlarına öfkelendi. Sesinin tüm gücüyle bağırdı:

— Size ne buyurdum? Hemen işlerinizin başına. Yoksa karışmam.

Kimsenin kıpırdamadığını görünce, gözcülere baktı. Silahlarını kavrayıp, atıldılar. İlk sırayı çözdüler. İkincisi sıkıştı. Gözcüler saldırdı, işçiler direndiler. Ökkeş, daha çok öfkelendi.

— Eğer ona kadar görevinizin başına dönmezseniz, ateş ettireceğim, diyerek saymaya başladı.

— Bir, iki, üç...

Beşe geldiğinde, önlerde bir çözülme oldu. İşçiler başlarını eğdiler. Gözcüler silahlarına davrandılar. Arka sıralardan bir kaç kişi damara yöneldi.

Serencam yeniden damara girileceğini anlayınca ortaya fırladı:

— Dinlemeyin. O damar tehlikeli. Ocak başımıza yıkılabilir.

Sözlerini bitiremedi. Gözcüler hemen üstüne saldırdılar. İşçiler kurtarmak için davrandılarsa da, ilk devinenleri de yakaladılar. Ökkeş saymasını sürdürüyordu:

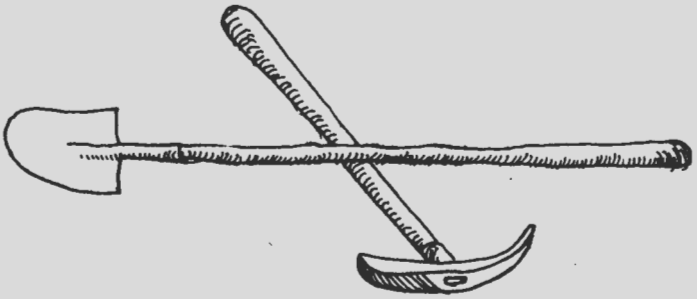
— Yedi... sekiz... dokuz...

Gözcülerin bir bölümü Serencamla arkadaşlarını döverken, bir bölümü silahlarını işçilere çevirdiler.

Çaresizlik içinde kalan kitle, ağır ağır ocağa girdi. Serencam ve arkadaşları, dayaktan bitkin bir halde, yere yıkıldıklarında, ocağın derinliklerinden makina homurtuları geliyordu.

Ökkeş, ellerini oğuşturarak, sarayına çıktı. Hiç bir şey olmamışcasına, altın çerçeveli yatağına uzandı.

Bir iki çöküntü daha olduysa da aldırmadılar. Öfkeyle, acıyla, çalışmalarını sürdürdüler. Öfkeleniyorlardı, yenilmişlerdi. Acıyor-

lardı, her halde Serencam ve arkadaşları öldürülmüştür diye düşünüyorlardı.

Damar açıldı. Büyüdü, yükseldi, genişledi... Kaya parçaları taşıma araçlarından ezme makinalarına, ordan süzme araçlarına, yüksek fırınlara taşındı. Kalıplardan bloklar halinde çıkan altın, surlara duvar olmak için yukarı taşındı.

Efendiler, derin uykularında, kendi saraylarının düşüne daldılar. Her biri, bu sarayı örnek alarak, yaptıracakları yapıların içinde uyuduklarını sanıyorlardı.

Bir gümbürtüyle, yataklarından zıpladılar.

Ocak, üstündeki altın ağırlığını kaldıramamıştı. Alabildiğine genişleyen ve büyüyen damar, ansızın çöküverdi.

Altın saray, duvarları, pencereleri, kiremitleri, surları, altın çiçekleri, altın yollarıyla, bir anda toprağa gömüldü. Derin uykudan sıçrayanların tümü, ne olduklarını anlamadan, toprağın derinliklerine daldılar.

Serencam, gümbürtüyle bitkinliğinden sıyrıldı. Arkadaşlarını yokladı. Çöken ocağa doğru var güçleriyle atıldılar. Çöküntüleri temizleyip, kurtarabildiklerini dışarı çıkardılar.

Sağlık görevlileri yaralılarla, gözcüler ölülerle uğraştılar. Günler boyu temizlendi ocak. Günler boyu bakıldı yaralılara.

Ocak çöktüğünde dinlenmede olanlarla, yarası çabuk onarılanları çevresine topladı Serencam. Gülendamın elini eline aldı.

— Bir bölüğümüz aşağıdaki ocaklarda çalışmayı sürdürürken, bir bölüğümüz yukarıdaki sarayı çıkaralım arkadaşlar. Yeniden yeryüzüne çıkarıp, daha sağlam bir biçimde kuralım, dedi.

Çevre gözcülerinden biri, Serencamın önerisiyle devinen kitleye şaşkınlıkla baktı. Önlerine dikilip:

— Hey! dedi. Hey! Durun bakalım. Yanlış bir iş yapıyorsunuz.

Kitle, bir gözcüye baktı, bir Serencama. Durakladı. Serencam:

— Nedir yanlışımız?

— Efendilerin tümü, aileleriyle birlikte öldüler. Bundan sonra altını kimin için çıkaracak, sarayı kimin için kuracaksınız?

Serencam güldü gözcünün sözlerine. Gülerek yanıtladı sorusunu:

— Kendimiz için.

Kitle yanıtı bulmuş olmanın kıvancıyla eyleme geçti. Tümü bir ağızdan bağırdılar:

— Kendimiz için...

Gözcü bir an şaşkın durdu. Sonra kendi arasında işbölümü yaparak, türkülerle işbaşına yönelen kitlenin arasına karıştı.

BİTTİ

arkadaş kitaplar 73

Erol Toy, tanıdığınız ünlü bir yazarımız. Daha önce Arkadaş Kitaplar dizisinde **Fareler Cumhuriyeti** adlı bir başka masal kitabı daha yayımlanmıştı. **Altın Saray**, onun, çocuklar için yazdığı ikinci kitabı. Bu kitapta çağdaş bir masal anlatılıyor. Paraya, altına tapan, bu yüzden de dünyamızı karanlıklara boğan kötülerin karşısında, aydınlık günleri özleyen, direnen, inanan iyilerin masalı **Altın Saray.** İlkokul çağındaki çocukların da rahatça okuyabileceği, ama ortaokul çağındakilerin daha iyi kavrayabileceği bir kitap. Seveceğinize inanıyoruz.

Kapak : Edip Pınar